

14.6.2023

VN/16960/2021
STM078:00/2021**2023/3 TYÖTURVALLISUUSSÄÄNNÖKSIÄ VALMISTELEVAN NEUVOTTELUKUNNAN PÖYTÄKIRJA
14.6.2023**

Aika 14.6.2023 klo 13.00-14.25

Paikka: Teams-etäkokous

Osallistujat:

Antti Janas	STM, puheenjohtaja
Hanna-Mari Pekuri	STM, varapuheenjohtaja
Sari-Anne Salminen	Työsuojelun aluehallinto, jäsen
Erkki Auvinen	STTK, jäsen
Juha Ala-Hiiri	TKL, jäsen
Timo Koskinen	SAK, jäsen
Minna Salli	KT, jäsen
Päivi Lanttola	VTML, jäsen
Pia Perttula	TTL, jäsen
Lotta Savinko	Akava, jäsen
Mikko Räsänen	EK, varajäsen
Rauno Hanhela	TTK, asiantuntija (klo 14.00 eteenpäin)
Anne Vänskä	STM, asiantuntija
Jarno Virtanen	STM, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, sihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Katsaus työsuojeluhenkilörekisterilain muuttamisen tilanteeseen

Vänskä kertoi, miten työsuojeluhenkilörekisterilain uudistamisen valmistelu on edennyt. Lain uudistamisen tavoitteena olisi, että laki sopisi informaatiota koskevan lainsäädännön kokonaisuuteen ja vastaisi lainsäädännölle asetettuja vaatimuksia. Kuitenkin tärkein tavoite työsuojeluhallinnon näkökulmasta olisi se, että lain avulla voitaisiin edistää työsuojelua. Myös työsuojeluvalvonnalle on hyötyä siitä, että työsuojeluhenkilöiden tiedot on koottu valvontatietoja ajantasaisempaan ja kattavampaan rekisteriin. Rekisterin tietoja voitaisiin käyttää jatkossa myös erilaisiin tutkimus- ja selvitystarkoituksiin. Tietojen rekisteröinti- ja luovutustehtävä on ajateltu annettavan ”julkisena hallintotehtävänä” laissa suoraan TTK:lle. Annettaessa julkinen hallintotehtävä yksityisen hoidettavaksi on PL 124 §:stä johtuen säädettävä tietyistä seikoista, joista ei erikseen tarvitsisi säätää, jos tehtävä säilyisi viranomaisilla. Niihin kuuluu mm. ohjaus ja valvonta, jotka ovat tässä tapauksessa suunniteltu STM:n tehtäviksi. Myös mm. yksityisen virkavastuusta tulee säätää tässä yhteydessä. PL 124 §:n edellyttämiin pykäliin palataan myöhemmin. Lainvalmistelussa on ajateltu, että rekisteriin ilmoitettavia tietoja karsittaisiin nykyisestä erityisesti tietosuojasetuksen takia. Jatkossa ei kerättäisi mitään arkaluontoista (”erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja” tai ”valtiosääntöisesti arvioiden arkaluonteisia henkilötietoja”) taikka salassa pidettävää tietoa, mikä myös vähentäisi TTK:lle yksityistettävän tehtävän riskejä.

Silti lain tavoitteet voitaisiin saavuttaa minimoiduilla tiedoilla. Oikeuskirjallisuudessa on myös esitetty, että arkaluonteisten tietojen käsittely saattaa olla merkityksellistä, kun arvioidaan, sisältääkö yksityiselle annettava tehtävä ”merkittävää julkisen vallan käyttöä”. Työnantajan ilmoitusvelvollisuuden lisäksi jatkossa rekisteriin voisivat vapaaehtoisesti ilmoittaa tietoja myös ne työnantajat, joita ilmoitusvelvollisuus ei koski, sekä itsenäiset työsuorittajat. Näin laajennettaisiin eri tahojen mahdollisuutta saada työsuojeluun liittyvää tietoa. Vänskä kertoi myös tahoista ja käyttötarkoituksista, joihin tietoja voitaisiin luovuttaa erityislain nojalla. Ajatuksena oli, että lain avulla voitaisiin edistää työsuojelua nykyistä paremmin.

Keskusteltiin kuulluista ehdotuksista. Esiin nousi rekisteröidyn mahdollisuus kieltää tietojensa luovuttaminen suoramarkkinointiin, minkä pelättiin heikentävän mahdollisuuksia markkinoida työsuojelukoulutusta. Vänskä kertoi, että yrityksille saa suoramarkkinoida ilman erillistä suostumusta, ja jos kyseessä on yrityksen työntekijä, työ sähköpostiin lähetettävälle, työntekijän työtehtäviin liittyvälle markkinoinnille ei tarvita ennakkosuostumusta ns. asemavaltuuden vuoksi. Ehdotettiin myös sanktiota sille, jos tiedot jätetään ilmoittamatta rekisteriin. Todettiin kuitenkin, että aikaisemmin työnantajapuoli on vastustanut sanktiota eikä tilanne liene tästä muuttunut. Tämänkaltaisiin asioihin ei nyt haluta tehdä muutoksia, koska on tarkoitus, että kaikki voivat hyväksyä valmisteilla olevan lakimuutoksen.

Pohdittiin tulevan hallitusohjelman vaikutusta tähän lainmuutoshankkeeseen. Puheenjohtaja kertoi, ettei ole varmaa, miten tämän hankkeen kanssa voidaan edetä syksyllä. Tästä laista ei päätetä hallitusohjelmassa, mutta STM:lle on ohjelmasta tulossa paljon hankkeita. Lisäksi STM:llä on säädösvelkaa, aiemmin keskeytyneitä hankkeita ja EU:n edellyttämiä hankkeita. Ministeriössä on katsottava, mitä hankkeita tehdään missäkin vaiheessa ja priorisoitava tarvittaessa.

Kysyttiin, onko tulossa rajoitusta sille, minkä kokoisten yritysten pitää ilmoittaa tiedot TTK:lle. Puheenjohtaja kertoi, että on harkittu, että ilmoitusvelvollisuus sidottaisiin tilanteisiin, joissa yrityksen on tehtävä rakennustyön ennakkoilmoitus. Ajatus rajaamisesta on tullut TTK:lta. Käytännössä ilmoituksia TTK:lle ei juurikaan tehdä pienistä lyhytkestoisista työmaista. Aiemmin EK ja SAK ovat olleet sitä mieltä, että rajaaminen voisi olla hankalaa, ja siksi ehdotukseen ei ole tartuttu. Vänskä esitti ajatuksen, että koska työsuojeluhenkilöiden rekisteröinnin taustalla on keskeisempi seikka, eli valvontalaissa säädetty työsuojelun yhteistoiminta, tästä näkökulmasta olisi mahdollista ajatella niin, että työsuojeluhenkilöiden rekisteröinti säilyisi koon puolesta kaikilla työpaikoilla, mutta lyhytkestoiset työpaikat voitaisiin käytännön syistä mahdollisesti jättää rekisteröinnin ulkopuolelle. (Rekisteriin ei ehdittäisi ilmoittaa tietoja tai tiedot ”vanhenisivat” hyvin pian.)

Keskusteltiin työsuojeluhenkilörekisterin rahoituksesta. Vänskän mukaan TTK on saanut työsuojelurahastolta vuosittain n. 2,6 miljoonaa euroa. TTK:n kokonaiskulut ovat puolestaan olleet noin 5 miljoonaa, josta rekisterin kulut ovat olleet vain n. 200 000 €. On ajateltu, että lain valmistelussa valtion budjetista ei esitetä rekisterille määrärahaa, vaan jatkettaisiin nykyisellä rahoitusmallilla.

Vänskä kysyi mielipidettä tietojen maksuttomasta luovuttamisesta rekisteristä. Maksukysymykseen kantaa ottaneet katsoivat, että tiedot voisi luovuttaa maksutta, se edistäisi tiedonkulkua. Vänskä totesi tietojen pyytäjän mahdollisuudesta saada tietoa rekisteristä yleislainsäädännön nojalla, että julkisuuslain 16.3 §:n mukaan pyytäjällä täytyy olla oikeus käsitellä pyytämiään henkilötietoja. Tietosuojelain 4 §:ssä on käsittelyperuste mm. tiedoille, jotka kuvaavat henkilön tehtäviä elinkeinoelämässä. 4 § saattaisi sopia monen tietojen pyytäjän käsittelyperusteeksi, kun otetaan huomioon, että rekisterissä olevat tiedot olisivat sellaisia, jotka koskevat esim. henkilöä työsuojeluvaltuutettuna. Ilmoitettaviin tietoihin liittyen kysyttiin, millaisia vastauksia on ajateltu saatavan kohtaan, jossa pyydetään ”kuvausta työpaikan työsuojelun yhteistoiminnasta”. Vänskä kertoi, että tämä kohta on nykyisessäkin laissa (”työsuojelun yhteistoimintamuoto”). Voisi esim. lyhyesti kertoa, että yrityksellä on työsuojelupäällikkö ja/tai työsuojelutoimikunta. Voidaan keskustella, onko tämä kuvaus tarpeen, mutta se voisi palvella avia.

Hanhelan liityttyä kokoukseen hänelle esitettiin kysymyksiä. Hän kertoi, että suunnitellut muutokset eivät vaatisi lisärahoitusta eikä myöskään tietojen luovuttaminen maksutta lisäisi rahoituksen tarvetta. Tietopyyntöjen määrä todennäköisesti lisääntyisi jonkin verran, millä olisi vaikutusta työmäärään. Koskien kuvausta työpaikan työsuojelun yhteistoiminnasta hän kertoi, ettei muista nähneensä näitä kuvauksia eikä hän pitänyt tämän ilmoittamista tarpeellisena tässä muodossa. Toimialaluokan osalta kahden numeron tarkkuus on ollut riittävä.

TTK ei tarvitse ammattiliiton jäsentietoa, ja nyt sen ilmoittamisen ollessa vapaaehtoista ilmoituksia on tullut vähän.

4. Muut asiat

Syksyn kokousajankohdista lähetetään Doodle-kysely.

Puheenjohtaja kertoi, että toistaiseksi ei ole tiedossa, millaisia työelämää koskevia toimeksiantoja uuteen hallitusohjelmaan sisältyy. Ilmeisesti toimeksiantoja on tulossa enemmän TEM:lle kuin STM:lle.

Puheenjohtaja kertoi viime kokouksessa esillä olleeseen biologisille tekijöille altistuneiden työntekijöiden luettelon pitämiseen liittyen, että ohjaus- ja valvontayksikkö on tehnyt kyselyn muille EU-maille siitä, miten niissä menetellään koronavirukselle altistuneiden työntekijöiden osalta.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.25.

Antti Janas

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri